

NGHỆ AN TRONG BẢNG XẾP HẠNG CHỈ SỐ PCI NĂM 2021

■ NGŨT.TS. Nguyễn Thị Lan

Ngày 27/4/2021, tại Hà Nội, Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) cùng Cơ quan Phát triển Quốc tế Hoa Kỳ (USAID) công bố Báo cáo thường niên Chỉ số Năng lực cạnh tranh cấp tỉnh năm 2021. Báo cáo PCI 2021 dựa trên thông tin phản hồi từ 11.312 doanh nghiệp dân doanh tại 63 tỉnh, thành phố, trong đó có 1.185 doanh nghiệp FDI từ 44 quốc gia, vùng lãnh thổ đang hoạt động tại Việt Nam. Năm nay, Nghệ An xếp hạng thứ 30, giảm 12 bậc so với năm 2020.

1. Khái quát kết quả chỉ số PCI năm 2021 trên toàn quốc

1.1. Kết quả PCI năm 2021 so với năm 2020

Bảng 1. Xếp hạng chỉ số PCI toàn quốc từ năm 2018-2021

Năm	Rất tốt	Tốt	Khá	Trung bình	Tương đối thấp	Thấp
2018	2	7	32	20	2	2
2019	5	11	33	12	2	2
2020	5	5	19	32	2	0
2021	1	11	20	22	7	2

Năm 2021, kết quả xếp hạng PCI có những chuyển biến tích cực. Số tỉnh xếp loại tốt và khá tăng. Số tỉnh xếp loại trung bình giảm nhưng số tỉnh xếp loại tương đối thấp tăng lên. Nếu như năm 2020 không có tỉnh nào xếp loại thấp thì năm 2021 có hai tỉnh bị xếp loại

thấp là Hòa Bình và Cao Bằng. Bảy tỉnh xếp vào nhóm tỉnh tương đối thấp là Bạc Liêu, Lai Châu, Quảng Bình, Ninh Bình, Hà Giang, Kiên Giang, Kon Tum. Tỉnh Bạc Liêu từ vị thứ 62 (2020) đã vươn lên vị thứ 55. Đại dịch Covid-19 vẫn tiếp tục tác động tiêu cực lên nền kinh tế. Dù chính quyền cấp tỉnh ở các địa phương đã có nhiều giải pháp để khắc phục hạn chế về môi trường kinh doanh đối với khu vực kinh tế tư nhân nhưng đại dịch đã đẩy các doanh nghiệp vào tình thế khó khăn và làm cho sự điều hành kinh tế của chính quyền có nhiều bất lợi. Tuy vậy, nhiều địa phương đã vượt qua khó khăn này để tiếp tục cải thiện môi trường kinh doanh mang lại hiệu quả khá thuyết phục.

Bảng 2. 10 tỉnh dẫn đầu bảng xếp hạng PCI năm 2021

Vị thứ	Địa phương	Điểm số	Vị thứ	Địa phương	Điểm số
1	Quảng Ninh	73,02	6	Bình Dương	69,61
2	Hải Phòng	70,61	7	Bắc Ninh	69,45
3	Đồng Tháp	70,53	8	Thừa Thiên Huế	69,24
4	Đà Nẵng	70,42	9	Bà Rịa - Vũng Tàu	69,03
5	Vĩnh Phúc	69,69	10	Hà Nội	68,60

Trong bảng xếp hạng PCI năm 2021, Quảng Ninh tuy bị giảm 2,07 điểm so với năm 2020 nhưng vẫn giữ vị trí dẫn đầu 5 năm liên tục và là tỉnh duy nhất được xếp loại điều hành rất tốt. Tỉnh này cũng đã nỗ lực đặc biệt trong việc giúp các doanh nghiệp vượt qua khó khăn do đại dịch Covid-19, coi đây là nhiệm vụ trọng tâm. Chính quyền cùng với sự phối hợp tích cực của Hiệp hội doanh nghiệp tỉnh đã tổ chức nhiều cuộc gặp gỡ, tiếp xúc doanh nghiệp từ quy mô cấp huyện, thị, sở, ngành cho tới cấp tỉnh để nắm bắt những khó khăn, vướng mắc của các doanh nghiệp, từ đó đưa ra các giải pháp hỗ trợ. Bên cạnh đó, tập trung chuyển đổi mô hình kinh tế phù hợp với tình hình mới, xác định khu vực công nghiệp và xây dựng là trụ cột đảm bảo chỉ tiêu tăng trưởng kinh tế và thu ngân sách. Nhờ đó, năm 2021 dù còn nhiều khó khăn, Quảng Ninh vẫn là điểm

đến hấp dẫn các nhà đầu tư với tổng thu hút vốn đầu tư ngoài ngân sách đạt trên 360 nghìn tỉ đồng. Trong đó, thu hút FDI thế hệ mới đạt gần 1,2 tỉ USD, gấp gần 3 lần so với năm 2020. Trên địa bàn tỉnh hiện có 145 dự án FDI của các nhà đầu tư tới từ 20 quốc gia và vùng lãnh thổ, thực hiện hoạt động sản xuất kinh doanh, với tổng vốn đầu tư đăng ký khoảng 8,15 tỉ USD⁽¹⁾. Năm 2020, Quảng Ninh đã ban hành và thực hiện 3 văn bản quan trọng về cải thiện chỉ số PCI.

Hải Phòng từ vị trí thứ 7 đã vươn lên vị trí thứ 2. Đồng Tháp giảm 1 bậc xuống vị trí thứ 3 và 14 năm liên tiếp đứng chân trong nhóm 5 tỉnh tốp đầu. Đà Nẵng tăng

một bậc, giữ vị trí thứ 4. Hà Nội giảm một bậc nhưng vẫn đứng chân trong top 10. Bình Dương từ vị trí thứ 4 giảm hai bậc xuống thứ 6. So với xếp hạng PCI năm 2020, có ba tỉnh đã không giữ được vị trí trong top 10. Đó là Bến Tre từ thứ 8 giảm 10 bậc xuống thứ 18; Long An từ thứ 3 giảm 13 bậc xuống thứ 16; Vĩnh Long từ thứ 6 giảm 17 bậc xuống thứ 23. Đặc biệt tỉnh Vĩnh Phúc đã có sự tăng hạng ngoạn mục, từ vị trí thứ 29 tăng 24 bậc, xếp thứ 5 trong bảng xếp hạng năm 2021.

Hai tỉnh đứng cuối bảng xếp loại *thấp* là Hòa Bình và Cao Bằng, thay vị trí năm 2020 của Bạc Liêu và Kiên Giang.

Chỉ số Năng lực cạnh tranh cấp tỉnh PCI năm 2021

1.2. Một số xu hướng chính nổi bật qua kết quả điều tra PCI năm 2021

Thứ nhất, chính quyền các địa phương tiếp tục phát huy tinh thần năng động và sự ủng hộ đối với khu vực kinh tế tư nhân. Qua khảo sát thấy rằng, các doanh nghiệp đánh giá tích cực vì sự năng động, tinh thần tiên phong, thái độ làm việc nhiệt tình, có trách nhiệm và khả năng giải quyết hiệu quả các vấn đề thực tiễn trong phát triển kinh tế địa phương. 85,6% doanh nghiệp nhất trí với nhận định: *UBND tỉnh vận dụng pháp luật linh hoạt nhằm tạo môi trường kinh doanh thuận lợi cho doanh nghiệp.* 74% doanh nghiệp đồng ý với ý kiến *khi quy định của trung ương chưa rõ ràng thì UBND tỉnh đã năng động, sáng tạo trong việc giải quyết các vấn đề phát sinh...*

Thứ hai, chi phí không chính thức tiếp tục giảm ở hầu hết các lĩnh vực thủ tục liên quan đến doanh nghiệp. Các doanh nghiệp đánh giá cao hiệu quả của hoạt động phòng, chống tham nhũng trên cả nước. Tỷ lệ doanh nghiệp phải trả chi phí không chính thức năm 2021 đã giảm so với năm 2020 (năm 2020 là 44,9%, năm 2021 là 41,4%). Đây là mức thấp nhất trong vòng 16 năm qua. Tuy vậy, chi phí này vẫn tồn tại khá phổ biến trong một số lĩnh vực thiết yếu với doanh nghiệp như đăng ký doanh nghiệp, tiếp cận đất đai. Tỷ lệ doanh nghiệp trả chi phí không chính thức còn cao trong hoạt động thanh tra xây dựng (67,22%), cấp giấy phép kinh doanh có điều kiện (61,36%).

Thứ ba, hiệu quả giải quyết thủ tục hành chính có cải thiện nhưng vẫn cần thêm nhiều nỗ lực cải cách. 87% doanh nghiệp đồng ý rằng *cán bộ giải quyết công việc hiệu quả.* 83% doanh nghiệp nhất trí rằng *cán bộ thân thiện.* 80% doanh nghiệp đồng ý với nhận định *“thời gian giải quyết thủ tục hành chính nhanh*

hơn quy định của pháp luật”. Tuy vậy, một số thủ tục hành chính còn gây nhiều khó khăn, phiền hà cho doanh nghiệp như thuế, lệ phí, đất đai, bảo hiểm xã hội, xây dựng.

Hiện nay, dịch vụ công trực tuyến đang trở nên phổ biến trong giải quyết thủ tục hành chính. Hình thức này đang được các doanh nghiệp ủng hộ. 57,3% doanh nghiệp không gặp khó khăn khi giải quyết thủ tục hành chính trực tuyến. 57% doanh nghiệp cho rằng việc giải quyết thủ tục hành chính trực tuyến giúp giảm thời gian và chi phí cho doanh nghiệp.

Thứ tư, việc cải cách thủ tục kinh doanh có điều kiện hiệu quả chưa cao. Chỉ 38,9% doanh nghiệp không gặp khó khăn gì khi thực hiện thủ tục hành chính cấp phép kinh doanh nghề kinh doanh có điều kiện. Chưa đến một nửa số doanh nghiệp được điều tra cho biết thời gian giải quyết thủ tục hành chính không kéo dài hơn so với quy định. Những phiền hà trong cấp giấy phép kinh doanh có điều kiện là nguyên nhân khiến 21,7% doanh nghiệp phải trì hoãn hoặc hủy bỏ kế hoạch kinh doanh.

Thứ năm, việc tiếp cận đất đai còn nhiều trở ngại cần cải thiện. Tỷ lệ doanh nghiệp cảm nhận sự rủi ro bị thu hồi đất cũng bị tăng trở lại trong năm 2021 (55%). Tỷ lệ doanh nghiệp đồng ý với nhận định “doanh nghiệp sẽ được bồi thường thỏa đáng nếu bị thu hồi đất” khá thấp (29%), thấp hơn nhiều so với mức 40% của năm 2013.

Thứ sáu, kết quả thực thi Luật Doanh nghiệp vừa và nhỏ còn khá khiêm tốn. Công tác phổ biến thông tin và hướng dẫn doanh nghiệp trong hội nhập kinh tế quốc tế cần được đẩy mạnh hơn.

Thứ bảy, những khó khăn của các doanh nghiệp trong quá trình kinh doanh. Theo kết quả điều tra, đó là các vấn đề *Tìm kiếm thị trường; Tiếp cận vốn; Biến động thị trường; Tuyển chọn nhân sự thích hợp; Tìm đối tác hợp tác kinh doanh.*

Thứ tám, về doanh nghiệp FDI: Trong năm 2021, các doanh nghiệp FDI gặp nhiều khó khăn do dịch Covid-19. Tỷ lệ doanh nghiệp báo lãi năm 2021 là 38,72%, mức thấp nhất trong 10 năm qua. 47,9% doanh nghiệp báo lỗ, mức cao nhất kể từ năm 2012. Tuy vậy, các doanh nghiệp FDI tiếp tục có niềm tin kinh doanh vững chắc tại Việt Nam, dù gặp nhiều

khó khăn do dịch bệnh và những bất ổn của nền kinh tế thế giới. Nếu như năm 2020 chỉ có 40,8% doanh nghiệp dự kiến mở rộng quy mô sản xuất thì năm 2021, tỷ lệ đó là 47,7%. Sự lạc quan này được thể hiện ở tất cả các ngành nghề mà các doanh nghiệp FDI đang kinh doanh.

2. Nghệ An trong bảng xếp hạng PCI năm 2021

Năm 2019, sau 13 năm được điều tra xếp hạng chỉ số PCI, lần đầu tiên Nghệ An được xếp thứ 18/63 tỉnh, thành phố trên cả nước, tăng 1 bậc so với kết quả xếp hạng năm 2018. Năm 2020, Nghệ An giảm 1,91 điểm nhưng vẫn giữ được vị thứ 18 trong bảng xếp hạng. Năm 2019, Nghệ An là tỉnh đứng thứ hai trong danh sách 33 tỉnh xếp loại khá. Năm 2020, Nghệ An đứng thứ 8 trong 19 tỉnh xếp loại khá. Trong bối cảnh năm 2020, đại dịch covid đã làm cho các doanh nghiệp lao đao với muôn vàn khó khăn và sự điều hành của chính quyền tỉnh cũng gặp nhiều trở ngại nhưng Nghệ An vẫn giữ được vị thứ 18 trong bảng xếp hạng là cả một sự nỗ lực phấn đấu.

Nhưng năm 2021, vị thứ của Nghệ An trong bảng xếp hạng PCI của cả nước đã giảm 12 bậc, từ vị thứ 18 giảm xuống vị thứ 30, mặc dầu điểm số tăng 0,1. Điều đó chứng tỏ các địa phương khác đã có sự cải thiện điểm số khá hiệu quả nên điểm số của Nghệ An không giảm nhưng vị thứ trong bảng xếp hạng lại giảm khá sâu. Tuy rằng vẫn được xếp vào nhóm tỉnh điều hành khá nhưng vị thứ của Nghệ An chỉ cách tỉnh đứng đầu nhóm trung bình hai bậc. Nếu không kịp thời có những giải pháp hữu hiệu với sự quyết tâm nỗ lực của chính quyền các cấp, trước hết là cấp tỉnh thì nguy cơ rơi xuống nhóm trung bình đang rất gần.

Bảng 3. Kết quả xếp hạng chỉ số PCI của Nghệ An từ năm 2007-2021 (điểm số có trọng số)

Năm	Điểm tổng hợp	Kết quả xếp hạng	Xếp loại nhóm điều hành
2021	64,74	30	Khá
2020	64,73	18	Khá
2019	66,64	18	Khá
2018	64,08	19	Khá
2017	63,52	21	Khá
2016	59,45	25	Khá
2015	58,47	32	Khá
2014	58,82	28	Khá
2013	55,83	46	Trung bình
2012	54,36	46	Khá
2011	55,46	49	Khá
2010	52,38	54	Trung bình
2009	52,56	56	Trung bình
2008	48,46	43	Trung bình
2007	49,76	53	Trung bình

Kết quả này chứng tỏ việc cải thiện môi trường kinh doanh của tỉnh chưa thực sự có chiều sâu, chưa bền vững. Tuy nhiên cũng phải thấy rằng dịch bệnh Covid-19 đã gây nhiều khó khăn cản trở tới sự điều hành kinh tế của chính quyền tỉnh.

Nhưng cùng chung bối cảnh đó, nhiều địa phương đã khá thành công trong việc cải thiện môi trường kinh doanh, tăng vị thứ trong bảng xếp hạng. Điển hình là tỉnh Vĩnh Phúc như đã đề cập ở trên. Những chỉ số quan trọng của tỉnh này đều đạt trên 7 điểm và cao hơn năm 2020, trong đó chỉ số *Chi phí thời gian* 8,46 điểm; *Chi phí không chính thức* 8,05 điểm; *Thiết chế pháp lý* 7,78 điểm... Năm 2021, toàn tỉnh Vĩnh Phúc dự kiến thu hút được 1,1 tỉ USD vốn FDI, trong đó, vốn FDI đăng ký mới đạt khoảng 900 triệu USD và vốn tăng thêm khoảng 200 triệu USD. Trong đó, có một dự án FDI lớn của nhà đầu tư Nhật Bản, có tổng vốn đăng ký hơn 611 triệu USD⁽²⁾.

Tính lũy kế đến hết năm 2021, Vĩnh Phúc có 429 dự án FDI còn hiệu lực với tổng vốn đầu tư đăng ký là 7,1 tỉ USD đến từ 20 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế

giới, trong đó nổi bật là các quốc gia và vùng lãnh thổ như Trung Quốc, Nhật Bản, Thái Lan, Singapore...⁽³⁾.

Để có được những kết quả trên, tỉnh Vĩnh Phúc đã quyết tâm, dám nghĩ, dám làm của người đứng đầu Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh. Xác định hoạt động phát triển kinh tế là đặc biệt quan trọng, để không bị đứt gãy do dịch bệnh gây ra, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Vĩnh Phúc đã có các cơ chế, chính sách phù hợp, coi doanh nghiệp là xương sống của nền kinh tế, ưu tiên giúp doanh nghiệp nhanh chóng ổn định sản xuất, kinh doanh, không để doanh nghiệp thiếu hụt lao động.

3. Vị thứ của Nghệ An trong bảng xếp hạng năm 2021 của nhóm tỉnh Bắc Trung bộ

Trong bảng xếp hạng năm 2021 của các tỉnh Bắc Trung bộ chỉ có Thừa Thiên - Huế thành công trong việc cải thiện chỉ số PCI, tăng 9 bậc và từ tỉnh thuộc nhóm điều hành khá nâng hạng lên nhóm tỉnh điều hành tốt, dẫn đầu trong nhóm các tỉnh Bắc Trung bộ. Năm 2020 địa phương này cũng dẫn đầu trong nhóm. Năm tỉnh còn lại chỉ có Quảng Trị vẫn giữ nguyên vị thứ, còn 4 tỉnh vị thứ trong bảng xếp hạng đều bị giảm, trong đó giảm nhiều nhất là Thanh Hóa, tiếp đến là Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình. Có thể nói, ngoài Thừa Thiên - Huế, các tỉnh Bắc Trung bộ năm vừa qua đã không thành công trong việc cải thiện vị thứ trong bảng xếp hạng PCI.

Bảng 4. So sánh chỉ số PCI của các tỉnh Bắc Trung bộ năm 2020, 2021 (điểm số đã có trọng số)

Địa phương	Năm 2020			Năm 2021			Vị thứ năm 2021 so với năm 2020
	Điểm số	Vị thứ	Xếp hạng	Điểm số	Vị thứ	Nhóm xếp hạng	
1. Nghệ An	64,73	18	Khá	64,74	30	Khá	Giảm 12 bậc
2. Hà Tĩnh	65,03	21	Khá	64,87	27	Khá	Giảm 6 bậc
3. Thanh Hóa	63,91	28	Khá	63,21	43	TB	Giảm 15 bậc
4. Thừa Thiên Huế	66,03	17	Khá	69,24	8	Tốt	Tăng 9 bậc
5. Quảng Trị	63,07	41	TB	63,33	41	TB	Giữ nguyên
6. Quảng Bình	62,03	52	TB	61,17	57	Tương đối thấp	Giảm 5 bậc

Chúng ta xem xét lại các chỉ số thành phần của Nghệ An năm 2021 so với năm 2020 để tìm hiểu điểm số năm

2021 chỉ tăng 0,1 điểm là do những chỉ số thành phần nào bị điểm thấp để có giải pháp cải thiện trong thời gian tới.

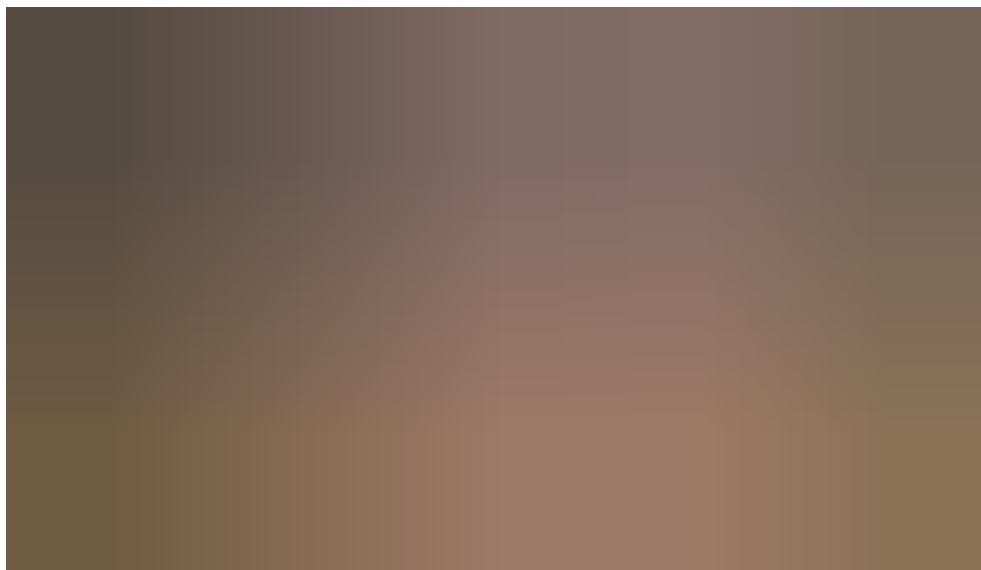
Bảng 5. Điểm chỉ số thành phần và PCI của Nghệ An từ năm 2017-2021

Chỉ số	Năm 2017	Năm 2018	Năm 2019	Năm 2020	Năm 2021	So sánh năm 2021 với 2020
1. Gia nhập thị trường	7,85	7,57	7,78	7,39	6,99	- 0,4
2. Tiếp cận đất đai	6,16	7,08	6,63	6,54	6,94	+0,4
3. Tính minh bạch	6,38	6,43	6,95	6,04	6,1	- 0,06
4. Chi phí thời gian	6,72	6,18	6,74	7,61	7,54	-0,07
5. Chi phí không chính thức	4,68	4,71	5,86	6,22	6,50	- 0,28
6. Cạnh tranh bình đẳng	3,63	4,94	6,57	6,35	4,21	- 2,14
7. Tính năng động	5,14	5,60	5,79	6,31	6,27	- 0,04
8. Chính sách hỗ trợ doanh nghiệp	7,45	7,49	6,57	6,78	7,57	+ 0,79
9. Đào tạo lao động	6,94	6,44	6,86	6,25	5,82	- 0,43
10. Thiết chế pháp lý	5,13	5,90	6,55	6,53	6,59	- 0,06
PCI	63,52	64,08	66,64	64,73	64,74	+ 0,01
Xếp hạng	21	19	18	18	30	-12
Xếp loại	Khá	Khá	Khá	Khá	Khá	

Xem xét qua 5 năm, có một số chỉ số thành phần điểm tương đối cao và ổn định. Đó là *Gia nhập thị trường; Tiếp cận đất đai; Tính minh bạch; Chi phí thời gian; Chính sách hỗ trợ doanh nghiệp; Đào tạo lao động*. Điều đó chứng tỏ việc cải thiện môi trường kinh doanh ở những nội dung này đã đi vào chiều sâu, có hiệu quả. Một

số chỉ số trong hai năm gần đây đã có chuyển biến rõ rệt. Đó là chỉ số *Tính năng động của chính quyền tỉnh; Chi phí không chính thức; Thiết chế pháp lý*.

Qua kết quả PCI, trong 10 chỉ số, so với năm 2020, năm 2021 chỉ có 2 chỉ số tăng được 1,19 điểm. Năm 2021 có 2 chỉ số đạt trên 7 điểm là chỉ số *Chi phí thời gian* và *Chính sách hỗ trợ doanh nghiệp*. Điều đáng tiếc là năm 2021 chỉ có 1 chỉ số còn giữ

Lễ công bố Bảng xếp hạng PCI năm 2021

được mức điểm khá (*Chi phí thời gian*), còn chỉ số *Gia nhập thị trường* đã không giữ được mức điểm khá.

Năm 2021, chỉ số tăng điểm nhiều nhất là *Hỗ trợ doanh nghiệp* (0,79 điểm) và vươn lên đạt mức điểm khá (7,57 điểm). Điều đó chứng tỏ các doanh nghiệp dân doanh đã cảm nhận được sự hỗ trợ của chính quyền trong việc giúp doanh nghiệp vượt qua khó khăn của dịch Covid-19. Thực sự trong năm 2021, Chính phủ và chính quyền tỉnh đã có nhiều giải pháp để hỗ trợ doanh nghiệp vượt qua khó khăn do đại dịch.

Nếu như năm 2020, 10 chỉ số thành phần của Nghệ An đều đạt trên 6 điểm thì năm 2021 có 2 chỉ số không đạt mức 6 điểm, thậm chí có chỉ số không đạt điểm trung bình. Đó là chỉ số *Cạnh tranh bình đẳng* đạt 4,21 điểm, giảm 2,14 điểm. Đây là chỉ số thành phần sụt giảm nhiều nhất nên cần lưu ý trong quá trình tìm giải pháp để cải thiện vị thứ trong bảng xếp hạng PCI. Chỉ số thành phần này phản ánh sự bình đẳng trong các mối quan hệ, giữa các loại hình doanh nghiệp, giữa các thành phần kinh tế với nhau, thể hiện sự quan tâm của lãnh đạo

tỉnh với thành phần kinh tế tư nhân, kinh tế tập thể. Vấn đề cần chú ý nhất trong thời gian tới để cải thiện môi trường kinh doanh là phải tạo được *sự cạnh tranh bình đẳng* giữa loại hình doanh nghiệp nhà nước và doanh nghiệp tư nhân, hợp tác xã. Các cơ quan chức năng có liên quan cần chỉ ra những hạn chế trong lĩnh vực này để tìm giải pháp khắc phục.

Trong thời gian qua, UBND tỉnh Nghệ An đã có nhiều giải pháp để thu hút các nhà đầu tư, nâng hạng *Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh*. Nhưng vấn đề là ở chỗ, sự nỗ lực đồng hành cùng doanh nghiệp phải được các doanh nghiệp thừa nhận thông qua chỉ số PCI. Mục đích tiếp tục cải thiện chỉ số PCI, phấn đấu năm 2021 có vị thứ từ 15-17 trong bảng xếp hạng của cả nước vẫn còn nhiều khó khăn, cản trở. Để đạt được mục đích đó, trong thời gian tới, chính quyền tỉnh cần đưa ra *Đề án nâng hạng chỉ số PCI* và kiên trì, bền bỉ, quyết liệt trong hành động mới có thể khôi phục lại vị thứ và vươn lên thứ hạng cao hơn./.

Chú thích:

*Các số liệu trong bài viết lấy từ *Báo cáo chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh Việt Nam năm 2017; 2018; 2019; 2020; 2021* của Phòng thương mại và công nghiệp Việt Nam.

⁽¹⁾Nguyễn Hùng, *Quảng Ninh 5 năm liên tiếp đứng đầu về chỉ số cạnh tranh cấp tỉnh*, Báo Lao động điện tử, ngày 27/4/2022.

^{(2), (3)}Quỳnh Chi, *Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh 2021: Vì sao Vinh Phúc tăng 24 bậc*, Báo Lao động điện tử, ngày 27/4/2022.